T028 BÁT NHÃ XI Q531-P28 Diệu Tướng

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH ÑAÏI BAÙT-NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA QUYEÅN 531

Phaåm 28: DIEÄU TÖÔÙNG (4) Baáy giôø, Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt cuõng coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát töôùng chaêng? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Caùc Ñaïi Boà-taùt cuõng coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát töôùng. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu Ñaïi Boà-taùt cuõng coù theå chöùng ñaéc trí Nhaát thieát töôùng, thì cuøng vôùi caùc Nhö Lai coù gì khaùc nhau? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, coù khaùc nhau chöù. Töôùng ñoù nhö theá naøo? Nghóa laø caùc Ñaïi Boà-taùt goïi laø tuøy ñaéc trí Nhaát thieát töôùng, coøn caùc Nhö Lai goïi laø ñaõ ñaéc trí Nhaát thieát töôùng. Vì sao? Vì chaúng phaûi taâm cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt cuøng vôùi ñònh cuûa caùc Nhö Lai coù theå rôøi nhau ñöôïc. Vì chuùng Ñaïi Boà-taùt cuøng caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng giaùc ñoàng truï taùnh voâ sai bieät cuûa caùc phaùp. Ñoái vôùi caùc phaùp töôùng, caàu bieát khaép moät caùch ñöùng ñaén thì goïi laø Boà-taùt; coøn ñaït ñeán cöùu caùnh thì goïi laø Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc. Ñoái vôùi töï töôùng, coäng töôùng cuûa taát caû phaùp, queùt saïch meâ môø thanh tònh hoaøn toaøn, khi truï nhaân vò goïi laø Boà-taùt, coøn ñaït ñeán quaû vò goïi laø Nhö Lai. Vì vaäy, neân Boà-taùt cuøng caùc Nhö Lai tuy ñoàng goïi laø chöùng ñaéc trí Nhaát thieát töôùng nhöng coù söï sai khaùc. Naøy Thieän Hieän, ñaây goïi laø phaùp thí theá gian cuûa caùc Ñaïi Boà- taùt. Caùc Ñaïi Boà-taùt nöông vaøo phaùp thí theá gian nhö theá ñeå coù theå tu haønh phaùp thí xuaát theá gian. Nghóa laø caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, duøng phöông tieän thieän xaûo, tröôùc boá thí

thieän phaùp theá gian cho höõu tình, sau laøm cho chuùng nhaøm chaùn xa lìa thieän phaùp theá gian, an truï vaøo Thaùnh phaùp voâ laäu xuaát theá, cho ñeán laøm cho hoï chöùng ñaéc trí Nhaát thieát trí. Theá naøo goïi laø Thaùnh phaùp xuaát theá? Caùc Ñaïi Boà-taùt vì caùc höõu tình maø giaûng thuyeát, khai thò, phaân bieät roõ raøng thì goïi laø phaùp thí. Thieän Hieän neân bieát, taát caû phaùp khoâng ñoàng vôùi phaùp thieän cuûa phaøm phu, Boà-taùt naøo tu hoïc ñuùng ñaén, laøm cho caùc höõu tình ra khoûi theá gian, ñöôïc an oån thì goïi laø xuaát theá, ñoù laø ba möôi baûy phaùp phaàn Boà-ñeà, ba phaùp moân giaûi thoaùt, taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä, boán Thaùnh ñeá, Trí ba-la-maät-ña, caùc trí khoâng,... möôøi baäc Boà- taùt, naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng, möôøi löïc cuûa Nhö Lai, boán ñieàu khoâng sôï, boán söï hieåu bieát thoâng suoát, möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng, ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû, ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp, taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma- ñòa... caùc thieän phaùp voâ laäu nhö theá, taát caû ñeàu goïi laø Thaùnh phaùp xuaát theá. Ñaïi Boà-taùt naøo vì caùc höõu tình maø giaûng thuyeát, khai thò, phaân bieät roõ raøng caùc phaùp nhö theá thì goïi laø phaùp thí xuaát theá cuûa Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, ba möôi baûy phaùp phaàn Boà-ñeà ôû trong naøy laø nhöõng gì? Ñoù laø boán

Nieäm truï, boán Chaùnh ñoaïn, boán Thaàn tuùc, naêm Caên, naêm Löïc, baûy chi Ñaúng giaùc, taùm chi Thaùnh ñaïo. Nhö vaäy goïi laø ba möôi baûy phaùp phaàn Boà-ñeà. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø boán Nieäm truï? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi trong thaân hoaëc ngoaøi thaân, hoaëc trong ngoaøi thaân, quaùn saùt toaøn thaân treân thaân, ñaày ñuû chaùnh caàn, chaùnh trí, chaùnh nieäm, ñoaïn töø tham öu ôû ñôøi, quaùn saùt söï tu taäp ngay trong thaân, quaùn söï ñoaïn dieät ngay trong thaân. Nhôø vò aáy quaùn saùt toaøn thaân ngay trong thaân, quaùn söï tu taäp ngay trong thaân, quaùn söï ñoaïn dieät ngay trong thaân, khoâng choã nöông töïa, ñoái vôùi caùc phaùp theá gian khoâng bò chaáp giöõ. Ñaây goïi laø phaùp thöù nhaát. Ñoái vôùi thoï, taâm, phaùp cuõng nhö vaäy. Ñaây goïi laø boán Nieäm truï. Naøy Thieän Hieän, boán Chaùnh ñoaïn laø theá naøo? –Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi phaùp aùc baát thieän chöa phaùt sinh, laøm cho khoâng sinh; coøn phaùp aùc baát thieän ñaõ sinh roài laøm cho ñoaïn

dieät. Ñoái vôùi phaùp thieän chöa phaùt sinh, laøm cho sinh; coøn phaùp thieän ñaõ sinh roài laøm cho beàn chaéc, khoâng laõng queân, tu haønh vieân maõn, caøng theâm taêng tröôûng, môû mang trí tueä, sinh taâm öa thích, sieâng naêng tinh taán, giöõ taâm vöõng beàn. Ñaây goïi laø boán Chaùnh ñoaïn. Naøy Thieän Hieän, boán Thaàn tuùc laø nhöõng gì? Ñoù laø Duïc thaàn tuùc Tam-ma-ñòa ñoaïn haønh thaønh töïu tu taäp; Caàn thaàn tuùc Tam-ma-ñòa ñoaïn haønh thaønh töïu tu taäp; Taâm thaàn tuùc Tam-ma-ñòa ñoaïn haønh thaønh töïu tu taäp; Quaùn thaàn tuùc Tam-ma-ñòa ñoaïn haønh thaønh töïu tu taäp cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, naêm Caên laø nhöõng gì? Ñoù laø Tín caên, Taán caên, Nieäm caên, Ñònh caên, Tueä caên cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, naêm Löïc laø nhöõng gì? Ñoù laø Tín löïc, Taán löïc, Nieäm löïc, Ñònh löïc, Tueä löïc cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, baûy chi Ñaúng giaùc laø nhöõng gì? Ñoù laø Nieäm giaùc chi, Traïch phaùp giaùc chi, Tinh taán giaùc chi, Hyû giaùc chi, Khinh an giaùc chi, Ñònh giaùc chi, Xaû giaùc chi cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, taùm chi Thaùnh ñaïo laø nhöõng gì? Ñoù laø Chaùnh kieán, Chaùnh tö duy, Chaùnh ngöõ, Chaùnh nghieäp, Chaùnh maïng, Chaùnh tinh taán, Chaùnh nieäm, Chaùnh ñònh cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, ba phaùp moân giaûi thoaùt laø nhöõng gì? Ñoù laø Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt duøng haønh töôùng khoâng, chaúng phaûi ngaõ ñeå nhieáp taâm veà moät moái. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø phaùp moân giaûi thoaùt Voâ töôùng? Ñoù laø Ñaïi Boà-taùt duøng haønh töôùng tòch tónh nhieáp taâm veà moät moái. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø phaùp moân giaûi thoaùt Voâ nguyeän? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt duøng haønh töôùng khoå, voâ thöôøng, ñeå nhieáp taâm veà moät moái. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø taùm Giaûi thoaùt laø nhö theá naøo? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi caùi coù saéc maø quaùn coù saéc, goïi laø giaûi thoaùt thöù nhaát. Trong khoâng töôûng saéc maø quaùn caùc saéc beân ngoaøi, goïi laø giaûi thoaùt thöù hai. Thaân taùc chöùng thanh tònh thaéng giaûi, goïi laø giaûi thoaùt thöù ba. An truï hoaøn toaøn vaøo ñònh Khoâng voâ bieân xöù goïi laø

giaûi thoaùt thöù tö. An truï hoaøn toaøn vaøo ñònh Thöùc voâ bieân xöù, goïi laø giaûi thoaùt thöù naêm. An truï hoaøn toaøn vaøo ñònh Voâ sôû höõu xöù, goïi laø giaûi thoaùt thöù saùu. An truï hoaøn toaøn vaøo ñònh Phi töôûng phi phi töôûng xöù, goïi laø giaûi thoaùt thöù baûy. An truï hoaøn toaøn vaøo ñònh Dieät töôûng thoï, goïi laø giaûi thoaùt thöù taùm. Ñoù goïi laø taùm Giaûi thoaùt. Naøy Thieän Hieän, theá naøo laø chín Ñònh thöù ñeä? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt xa lìa phaùp duïc aùc, baát thieän, coù taàm, coù töù, ly sinh hyû laïc, nhaäp vaøo Sô thieàn, an truï hoaøn toaøn, goïi laø Ñònh thöù ñeä thöù nhaát... Tuaàn töï cho ñeán vöôït taát caû Phi töôûng phi phi töôûng xöù, nhaäp vaøo ñònh Dieät töôûng thoï, an truï hoaøn toaøn, goïi laø Ñònh thöù ñeä thöù chín. Ñoù goïi laø chín Ñònh thöù ñeä. Naøy Thieän Hieän, boán trí Thaùnh ñeá laø nhöõng gì? Ñoù laø Trí khoå, Trí taäp, Trí dieät, Trí ñaïo cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, Ba-la-maät-ña laø nhöõng gì? Ñoù laø Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Trí ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, trí cuûa caùc khoâng laø nhöõng gì? Ñoù laø trí cuûa phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh vaø trí chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn. Nhö vaäy goïi laø trí cuûa caùc khoâng. Naøy Thieän Hieän, möôøi ñòa cuûa Boà-taùt laø nhöõng gì? Ñoù laø baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, naêm loaïi maét laø nhöõng gì? Ñoù laø Nhuïc nhaõn, Thieân nhaõn, Tueä nhaõn, Phaùp nhaõn, Phaät nhaõn ñoái töôïng mong caàu cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, saùu pheùp thaàn thoâng laø nhöõng gì? Ñoù laø Thaàn caûnh trí chöùng thoâng, Thieân nhó trí chöùng thoâng, Tha taâm trí chöùng thoâng, Tuùc truï tuøy nieäm trí chöùng thoâng, Thieân nhaõn trí chöùng thoâng, Laäu taän trí chöùng thoâng, ñoái töôïng tu hoïc cuûa Ñaïi Boà-taùt. Naøy Thieän Hieän, möôøi löïc cuûa Nhö Lai laø nhöõng gì? Moät laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi caùi ñuùng ñaïo lyù nhö thaät bieát laø ñuùng ñaïo lyù, ñoái vôùi caùi khoâng ñuùng ñaïo lyù nhö thaät bieát laø khoâng ñuùng ñaïo lyù. Hai laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi caùc nghieäp vaø choã thoï sinh cuøng keát quaû cuûa nghieäp nhaân cuûa caùc höõu tình ôû quaù khöù, hieän taïi, vò lai ñeàu bieát nhö thaät.

Ba laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi caùc theá giôùi sai khaùc chaúng phaûi laø moät trong theá gian ñeàu bieát nhö thaät. Boán laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi caùc loaïi thaéng giaûi sai khaùc chaúng phaûi moät cuûa caùc höõu tình ñeàu bieát nhö thaät. Naêm laø caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi caùc caên hôn keùm cuûa caùc höõu tình ñeàu bieát nhö thaät. Saùu laø caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi caùc haønh nghieäp khaép caùc caûnh giôùi ñeàu bieát nhö thaät. Baûy laø caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi söï hình thaønh sai khaùc cuûa taát caû tónh löï, giaûi thoaùt, ñaúng trì, ñaúng chí, taïp nhieãm, thanh tònh ñeàu bieát nhö thaät. Taùm laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi voâ löôïng söï vieäc ñôøi tröôùc nhö caùc haønh caùc thuyeát, caùc töôûng thuoäc veà quaù khöù cuûa caùc höõu tình, hoaëc moät ñôøi, möôøi ñôøi, traêm ñôøi, ngaøn ñôøi, voâ löôïng ñôøi; hoaëc moät kieáp, möôøi kieáp, traêm kieáp, ngaøn kieáp, voâ löôïng kieáp ñeàu bieát nhö thaät.

Chín laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc duøng Thieân nhaõn thanh tònh, vöôït hôn ngöôøi thöôøng, thaáy caùc söï vieäc thieän aùc cuûa loaøi höõu tình, khi sinh khi töû, noùi roäng cho ñeán tuøy theo söùc maïnh cuûa nghieäp, sinh vaøo caùc coõi thieän aùc ñeàu bieát nhö thaät. Möôøi laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi caùc laäu taän, taâm voâ laäu giaûi thoaùt, tueä voâ laäu giaûi thoaùt ñeàu bieát nhö thaät. Ñoái vôùi phaùp töï laäu taän, chaân giaûi thoaùt, töï chöùng thoâng tueä ñöôïc an truï hoaøn toaøn, noùi roäng cho ñeán khoâng thoï ñôøi sau. Nhö vaäy goïi laø möôøi löïc cuûa Nhö Lai. Naøy Thieän Hieän, boán ñieàu khoâng sôï laø nhö theá naøo? Moät laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc töï xöng: Ta laø Baäc Chaùnh Ñaúng Giaùc, giaû söû coù Sa-moân, Baø-la-moân, Trôøi, Ma, Phaïm, keû theá gian khaùc döïa vaøo giaùo phaùp ñeå vaán naïn, hoaëc laøm cho phaûi suy nghó: Phaät ñoái vôùi phaùp aáy khoâng phaûi laø Chaùnh Ñaúng Giaùc thì Ta ñoái vôùi vaán naïn kia thaáy chính xaùc laø khoâng ñuùng. Do thaáy chính xaùc vaán naïn kia laø khoâng ñuùng neân Ta ñöôïc an truï, khoâng lo sôï. Töï noùi raèng Ta ôû ngoâi vò Ñaïi Tieân toân quyù, ôû trong ñaïi chuùng roáng tieáng roáng Sö töû, chuyeån phaùp luaân raát thanh tònh maø taát caû Sa-moân, Baø-la-

moân, Trôøi, Ma, Phaïm, hoaëc ngöôøi khaùc trong theá gian hoaøn toaøn khoâng theå chuyeån ñöôïc nhö vaäy. Hai laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc töï xöng Ta ñaõ ñoaïn heát caùc laäu, giaû söû coù Sa-moân, Baø-la-moân, Trôøi, Ma, Phaïm, keû theá gian khaùc döïa vaøo giaùo phaùp ñeå vaán naïn, hoaëc laøm cho phaûi suy nghó: Phaät chöa ñoaïn heát caùc laäu thì Ta ñoái vôùi vaán naïn kia thaáy chính xaùc laø khoâng ñuùng. Do thaáy chính xaùc vaán naïn kia laø khoâng ñuùng neân Ta ñöôïc an truï, khoâng lo sôï. Töï noùi raèng, Ta ôû ngoâi vò Ñaïi Tieân toân quyù, ôû trong ñaïi chuùng roáng tieáng roáng Sö töû, chuyeån phaùp luaân raát thanh tònh maø taát caû Sa-moân, Baø-la-moân, Trôøi, Ma, Phaïm, caùc keû theá gian khaùc hoaøn toaøn khoâng theå chuyeån ñöôïc nhö vaäy. Ba laø, caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc töï xöng, Ta vì caùc haøng ñeä töû maø noùi phaùp thöôøng laøm chöôùng ngaïi raèng nhieãm oâ chaéc chaén laø chöôùng ngaïi. Giaû söû coù Sa-moân, Baø-la-moân, Trôøi, Ma, Phaïm, caùc keû theá gian khaùc döïa vaøo giaùo phaùp ñeå vaán naïn, hoaëc laøm cho phaûi suy nghó raèng, nhieãm oâ laø phaùp khoâng theå laøm chöôùng ngaïi thì Ta ñoái vôùi söï vaán naïn kia thaáy chính xaùc laø khoâng ñuùng neân ta ñöôïc an truï, khoâng lo sôï. Töï noùi raèng, Ta ôû ngoâi vò Ñaïi Tieân toân quyù, ôû trong ñaïi chuùng roáng tieáng Sö töû, chuyeån phaùp luaân raát thanh tònh maø taát caû Sa-moân, Baø-la-moân, Trôøi, Ma, Phaïm, caùc keû theá gian khaùc hoaøn toaøn khoâng theå chuyeån ñöôïc. Boán laø caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc töï xöng, Ta vì caùc haøng ñeä töû maø noùi ñaïo xuaát theá, caùc baäc Thaùnh tu taäp nhaát ñònh ñöôïc giaûi thoaùt, nhaát ñònh thoâng suoát, ñoaïn heát caùc khoå, khoâng coøn khoå nöõa. Giaû söû coù Sa-moân, Baø-la-moân, Trôøi, Ma, Phaïm, keû theá gian khaùc döïa vaøo giaùo phaùp ñeå vaán naïn, hoaëc laøm cho phaûi suy nghó, coù ngöôøi tu theo ñaïo naøy chaúng ñöôïc xuaát ly, chaúng ñöôïc thoâng suoát, chaúng ñoaïn heát khoå, khoâng coøn khoå nöõa thì Ta ñoái vôùi söï vaán naïn kia thaáy chính xaùc laø khoâng ñuùng do thaáy naïn kia chính xaùc laø khoâng ñuùng

neân ta ñöôïc an truï, khoâng lo sôï. Töï noùi raèng, Ta ôû ngoâi vò Ñaïi Tieân toân quyù, ôû trong ñaïi chuùng roáng tieáng roáng Sö töû, chuyeån phaùp luaân raát thanh tònh maø taát caû Sa-moân, Baø-la-moân, Trôøi, Ma, Phaïm, caùc theá gian hoaøn toaøn khoâng theå chuyeån ñöôïc nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø boán ñieàu khoâng sôï. Naøy Thieän Hieän, boán söï hieåu bieát thoâng suoát laø nhöõng gì? Ñoù

laø boán söï hieåu bieát thoâng suoát; hieåu bieát thoâng suoát veà nghóa, hieåu bieát thoâng suoát veà phaùp, hieåu bieát thoâng suoát veà ngoân töø, hieåu bieát thoâng suoát veà bieän taøi. Nhö vaäy goïi laø boán söï hieåu bieát thoâng suoát. Theá naøo laø hieåu bieát thoâng suoát veà nghóa? Laø trí tueä duyeân vôùi yù nghóa thoâng suoát. Theá naøo laø hieåu bieát thoâng suoát veà phaùp? Laø trí tueä duyeân vôùi phaùp thoâng suoát. Theá naøo laø hieåu bieát thoâng suoát veà ngoân töø? Laø trí tueä duyeân vôùi lôøi noùi thoâng suoát. Theá naøo laø hieåu bieát thoâng suoát veà bieän taøi? Laø trí tueä duyeân vôùi bieän taøi thoâng suoát. Naøy Thieän Hieän, möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng laø nhöõng gì? Ñoù laø caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc thöôøng khoâng laàm loãi, khoâng noùi gaáp gaùp, khoâng queân chaùnh nieäm, luoân luoân ñònh taâm, khoâng coù voïng töôûng, bieát choïn boû, chí muoán khoâng thoaùi, tinh taán khoâng luøi, nhôù nghó khoâng lui, trí tueä khoâng lui, giaûi thoaùt khoâng lui, giaûi thoaùt tri kieán khoâng thoâi, taát caû thaân nghieäp do trí höôùng daãn, theo trí maø chuyeån; taát caû yù nghieäm do trí höôùng daãn, theo trí maø chuyeån; hoaëc trí hoaëc kieán ôû ñôøi quaù khöù khoâng dính maéc; hoaëc trí hoaëc kieán ôû ñôøi vò lai khoâng dính maéc; hoaëc trí hoaëc kieán ôû ñôøi hieän taïi khoâng dính maéc. Ñaây goïi laø möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng. Naøy Thieän Hieän, ba möôi hai töôùng nhö theá naøo? Moät laø döôùi chaân cuûa Phaät coù töôùng baèng phaúng, ñeïp ñeõ, vöõng vaøng gioáng nhö ñaùy hoäp. Tuy ñaát coù choã cao thaáp nhöng theo böôùc chaân Phaät ñeàu ñöôïc baèng phaúng. Hai laø döôùi chaân cuûa Phaät coù caùc vaân nhö baùnh xe ngaøn caêm ñeàu troøn ñaày. Ba laø tay chaân cuûa Phaät ñeàu meàm maïi nhö boâng vaûi, khoâng gì saùnh baèng. Boán laø caùc ngoùn tay vaø chaân cuûa Phaät ñeàu thon daøi, troøn ñeïp hôn ngöôøi, tieâu bieåu cho söï tröôøng thoï. Naêm laø giöõa moãi keû ngoùn tay cuûa Phaät nhö chim nhaïn, ñeàu coù maøn löôùi, laãn loän saéc vaøng, gioáng nhö theâu veõ. Saùu laø goùt chaân cuûa Phaät roäng daøi, troøn ñaày, cuøng vôùi loøng chaân caân ñoái, hôn caùc höõu tình.

Baûy laø mu baøn chaân cuûa Phaät, cao ñaày ñaën, meàm maïi, ñeïp ñeõ, cuøng vôùi goùt chaân caân ñoái. Taùm laø ñoâi veá cuûa Phaät thon daøi, troøn nhö ñuøi nai chuùa Y-neâ-da Tieân. Chín laø hai caùnh tay cuûa Phaät daøi, thaúng, troøn ñaày nhö voøi voi chuùa, buoâng tôùi ñaàu goái. Möôøi laø aâm töôùng cuûa Phaät theá kín ñaùo, gioáng nhö long maõ, cuõng nhö voi chuùa. Möôøi moät laø loã chaân loâng cuûa Phaät moãi loã coù moät sôïi, meàm maïi, xanh bieác, xoay quanh beân höõu. Möôøi hai laø toùc loâng cuûa Phaät ngay ñeàu, moïc thaúng, xoay quanh beân höõu, meàm maïi, xanh bieác, trang nghieâm thaân saéc vaøng voâ cuøng xinh ñeïp. Möôøi ba laø da cuûa Phaät moûng mòn, trôn laùng; buïi, ñaát, nöôùc ñeàu khoâng dính ñöôïc. Möôøi boán laø da cuûa Phaät maøu vaøng roøng, loùng laùnh saùng saïch nhö

ñaøi vaøng ñeïp, caùc baùu trang nghieâm, ai cuõng öa nhìn. Möôøi laêm laø trong loøng hai tay vaø chaân cuûa Phaät, sau oùt vaø hai vai, baûy choã ñaày ñaën saùng saïch, meàm maïi, voâ cuøng ñeïp ñeõ. Möôøi saùu laø vai, coå cuûa Phaät ñaày ñaën ñaëc bieät. Möôøi baûy laø hoâng, naùch cuûa Phaät ñaày ñaën, chaéc chaén. Möôøi taùm laø dung nghi cuûa Phaät ñaày ñaën, khoâi ngoâ. Möôøi chín laø thaân töôùng cuûa Phaät to lôùn ñoan nghieâm. Hai möôi laø thaân töôùng cuûa Phaät cao lôùn, troøn ñaày nhö caây Naëc- cuø-ñaø. Hai möôi moát laø caèm, ngöïc vaø phaàn thaân treân cuûa Phaät daùng daáp nôû nang nhö Sö töû chuùa. Hai möôi hai laø aùnh quang treân thaân cuûa Phaät chieáu ra moãi maët moät taàm. Hai möôi ba laø töôùng raêng cuûa Phaät coù boán möôi chieác ñeàu ñaën, baèng phaúng, saïch khít, chaân saâu, traéng hôn ngoïc tuyeát kha. Hai möôi boán laø raêng nanh cuûa Phaät traéng ñeïp, nhoïn beùn. Hai möôi laêm laø chö Phaät thöôøng ñöôïc vò ngon nhaát trong caùc vò vì maïch yeát haàu thaúng neân coù theå ñöa vò ngon haûo haïng khaép caû ngaøn maïch trong thaân theå.

Hai möôi saùu laø töôùng löôõi cuûa Phaät moûng, saïch, roäng daøi, coù theå che caû maët, ñeán meù toùc beân tai. Hai möôi baûy laø gioïng ñieäu Phaïm aâm cuûa Phaät thanh nhaõ roäng khaép, tuøy theo chuùng nhieàu hay ít ñeàu nghe ñöôïc. Tieáng vang reàn nhö tieáng troáng trôøi, noùi ra lôøi eâm ñeïp thanh tao nhö tieáng chim Taàn- giaø. Hai möôi taùm laø loâng mi cuûa Phaät gioáng nhö traâu chuùa, xanh bieác, baèng thaúng, khoâng xen taïp nhau. Hai möôi chín laø troøng maét cuûa Phaät xanh bieác, trong saùng, ôû giöõa coù voøng maøu hoàng, troøng traéng, ñen roõ raøng. Ba möôi laø dieän maïo cuûa Phaät troøn ñaày nhö traêng raèm, töôùng maøy nhö voøng cung Thieân ñeá. Ba möôi moát laø giöõa chaën maøy cuûa Phaät coù töôùng loâng traéng meàm maïi xoay beân höõu nhö boâng vaûi, traéng saùng hôn ngoïc tuyeát kha. Ba möôi hai laø OÂ-saéc-nò-sa (nhuïc keá) treân ñænh ñaàu cuûa Phaät nhoâ cao, troøn tròa nhö loïng trôøi. Ñoù goïi laø ba möôi hai töôùng cuûa Phaät. Naøy Thieän Hieän, taùm möôi veû ñeïp cuûa Phaät laø nhöõng gì? Moät laø moùng tay cuûa Phaät thon daøi, moûng möôùt, traéng saïch nhö hoa ñoàng ñoû. Hai laø caùc ngoùn chaân tay cuûa Phaät ñeàu troøn, thon daøi, ngay thaúng, meàm maïi, chaúng loä xöông. Ba laø chaân tay cuûa Phaät ngay baèng, khoâng so le, ôû giöõa ñeàu ñaày kín. Boán laø chaân tay cuûa Phaät troøn tròa nhö yù, meàm saïch, saùng laùng, maøu nhö hoa sen. Naêm laø maïch gaân cuûa Phaät chaèng chòt, beàn chaéc, aån saâu chaúng loä. Saùu laø hai maét caù chaân cuûa Phaät ñeàu aån, chaúng loä. Baûy laø böôùc ñi cuûa Phaät thaúng tôùi, thong thaû nhö voi chuùa. Taùm laø böôùc ñi cuûa Phaät oai nghi ngay thaúng, teà chænh nhö Sö töû chuùa. Chín laø böôùc ñi cuûa Phaät vöõng baèng, thong thaû, chaúng nhanh chaúng chaäm, gioáng nhö traâu chuùa. Möôøi laø khi Phaät ñi hoaëc ñöùng, oai nghi cuûa Phaät nhaøn nhaõ,

böôùc ñi nhö chim nhaïn chuùa. Möôøi moät laø khi Phaät ngoù lui lieàn xoay beân höõu, caû thaân chuyeån theo nhö roàng voi chuùa. Möôøi hai laø loùng xöông cuûa Phaät troøn thaúng, ngay theo thöù lôùp, ñeïp ñeõ hoaøn toaøn. Möôøi ba laø loùng xöông cuûa Phaät lieân keát khoâng hôû, gioáng nhö roàng naèm. Möôøi boán laø ñaàu goái cuûa Phaät, ñeïp ñeõ, vöõng chaéc, troøn ñaày. Möôøi laêm laø choã kín

cuûa Phaät vaên veû ñeïp ñeõ, oai theá ñaày ñuû, vieân maõn thanh tònh. Möôøi saùu laø caùc boä phaän treân thaân cuûa Phaät möôùt trôn, saùng ñeïp, saïch seõ, buïi ñaát khoâng dính. Möôøi baûy laø dung maïo cuûa Phaät uy nghieâm, khoâng sôï, khoâng khieáp nhöôïc. Möôøi taùm laø caùc boä phaän treân thaân cuûa Phaät chaéc chaén, daøy kín, lieân keát vôùi nhau. Möôøi chín laø phaàn thaân cuûa Phaät an ñònh, daøy naëng, thöôøng khoâng lay ñoäng, vieân maõn, khoâng hö hoaïi. Hai möôi laø thaân töôùng cuûa Phaät vöõng nhö nuùi chuùa, chung quanh ñoan nghieâm, saùng saïch, khoâng coù buïi nhô. Hai möôi moát laø chung quanh thaân Phaät coù aùnh saùng, khi böôùc ñi thöôøng töï soi saùng. Hai möôi hai laø hình buïng cuûa Phaät vuoâng thaúng khoâng loõm, meàm maïi chaúng loä, caùc töôùng trang nghieâm. Hai möôi ba laø roán cuûa Phaät saâu ñeïp, xoay troøn beân höõu, saïch seõ saùng trong. Hai möôi boán laø roán cuûa Phaät daøy, chaúng loõm, chaúng loài, chung quanh ñeïp ñeõ. Hai möôi laêm laø da cuûa Phaät khoâng coù gheû lôû, cuõng khoâng coù chaám ñen, caùc veát seïo. Hai möôi saùu laø loøng tay cuûa Phaät ñaày ñaën, meàm maïi, döôùi chaân baèng phaúng. Hai möôi baûy laø chæ tay cuûa Phaät saâu, daøi, roõ, thaúng, töôi nhuaän, khoâng ñöùt ñoaïn. Hai möôi taùm laø moâi cuûa Phaät töôi saùng, hoàng haøo nhö traùi taàn-

baø, treân döôùi caân ñoái. Hai möôi chín laø göông maët cuûa Phaät khoâng daøi, khoâng ngaén, khoâng lôùn, khoâng nhoû, caân xöùng ñeïp ñeõ. Ba möôi laø töôùng löôõi cuûa Phaät meàm moûng, roäng daøi, maøu nhö ñoàng ñoû. Ba möôi moát laø tieáng noùi cuûa Phaät phaùt ra vang voïng saâu xa nhö voi chuùa roáng, roõ raøng, thanh thoaùt. Ba möôi hai laø aâm vaän cuûa Phaät hay toát hoaøn toaøn, nhö tieáng vang nôi hang saâu. Ba möôi ba laø muõi cuûa Phaät cao, daøi, ngay thaúng, khoâng hôû troáng. Ba möôi boán laø nhöõng chieác raêng cuûa Phaät vuoâng vöùc, ngay thaúng, traéng ñeïp. Ba möôi laêm laø nhöõng chieác raêng cuûa Phaät troøn traéng, saùng ñeàu ñaën, nhoïn beùn. Ba möôi saùu laø maét cuûa Phaät trong saùng, phaân minh. Ba möôi baûy laø töôùng maét cuûa Phaät roäng daøi, gioáng nhö caùnh hoa sen xanh voâ cuøng ñeïp ñeõ. Ba möôi taùm laø mí maét cuûa Phaät treân döôùi ñeàu nhau, kheùp kín khoâng hôû. Ba möôi chín laø ñoâi maøy cuûa Phaät daøi, chaúng baïc, raäm nhoû, meàm maïi. Boán möôi laø ñoâi maøy cuûa Phaät möôùt trôn, ñeàu ñaën, maøu bieác löu ly. Boán möôi moát laø ñoâi maøy cuûa Phaät cao, cong, saùng möôùt, hình nhö traêng ñaàu thaùng. Boán möôi hai laø tai cuûa Phaät daøy, roäng lôùn, daøi, traùi tai thoøng xuoáng. Boán möôi ba laø hai tai cuûa Phaät xinh ñeïp, baèng phaúng, khoâng coù khieám khuyeát. Boán möôi boán laø dung nghi cuûa Phaät laøm cho moïi ngöôøi troâng thaáy khoâng toån haïi, oâ nhieãm, ñeàu sinh kính meán. Boán möôi laêm laø traùn cuûa Phaät roäng, vieân maõn, baèng thaúng, hình töôùng ñeïp ñeõ ñaëc bieät. Boán möôi saùu laø phaàn thaân cuûa Phaät nöûa treân ñaày ñaën nhö Sö

töû chuùa, oai nghieâm tuyeät ñoái. Boán möôi baûy laø toùc cuûa Phaät daøi möôït, xanh bieác, daøy khít, chaúng baïc. Boán möôi taùm laø toùc cuûa Phaät thôm saïch, nhoû mòn, möôùt laùng, xoay quanh beân höõu. Boán möôi chín laø toùc cuûa Phaät baúng thaúng khoâng roái, cuõng khoâng dính ñuøm. Naêm möôi laø toùc cuûa Phaät

chaéc chaén khoâng ñöùt, cuõng khoâng rôi ruïng. Naêm möôi moát laø toùc cuûa Phaät saùng trôn ñeïp laï, buïi ñaát khoâng dính. Naêm möôi hai laø phaàn thaân cuûa Phaät vöõng vaøng, ñaày chaéc hôn Na-la-dieân. Naêm möôi ba laø thaân theå cuûa Phaät cao lôùn, ngay thaúng. Naêm möôi boán laø baûy khieáu treân thaân cuûa Phaät trong saïch, troøn ñeïp. Naêm möôi laêm laø phaàn thaân cuûa Phaät coù söùc maïnh thuø thaéng, khoâng ai saùnh baèng. Naêm möôi saùu laø thaân töôùng cuûa Phaät ñöôïc moïi ngöôøi thích nhìn, thöôøng khoâng nhaøm chaùn. Naêm möôi baûy laø göông maët cuûa Phaät daøi roäng vöøa vaën, trong saùng nhö traêng raèm muøa thu. Naêm möôi taùm laø dung maïo cuûa Phaät thö thaùi, saùng laùng, tröôùc khi noùi hay mæm cöôøi, coù thuaän khoâng traùi. Naêm möôi chín laø dieän maïo cuûa Phaät saùng laùng, vui veû, ñaõ xa lìa caùc loãi nhaên nhoù saân giaän. Saùu möôi laø phaàn thaân cuûa Phaät trong saïch, khoâng nhô ueá, khoâng hoâi haùm. Saùu möôi moát laø loã chaân loâng cuûa Phaät thöôøng coù muøi höông thôm nhö yù vi dieäu. Saùu möôi hai laø mieäng cuûa Phaät thöôøng thoaûng höông thôm toái thöôïng thuø thaéng. Saùu möôi ba laø töôùng ñaàu cuûa Phaät troøn tròa, ñeïp ñeõ nhö quaû maït-ñaït-na, cuõng nhö loïng trôøi. Saùu möôi boán laø loâng thaân cuûa Phaät xanh bieác, saùng saïch, nhö

maøu saéc röïc rôõ treân coå chim coâng. Saùu möôi laêm laø phaùp aâm cuûa Phaät noùi ra duø nhieàu ngöôøi hay ít ngöôøi cuõng chaúng theâm bôùt, hôïp lyù khoâng sai. Saùu möôi saùu laø töôùng ñænh cuûa Phaät khoâng ai thaáy ñöôïc. Saùu möôi baûy laø tay chaân cuûa Phaät coù maøng löôùi, keû ngoùn roõ raøng, trang nghieâm, xinh ñeïp, maøu nhö ñoàng ñoû. Saùu möôi taùm laø khi Phaät böôùc ñi, chaân caùch ñaát khoaûng chöøng boán ngoùn, hieän roõ daáu chaân. Saùu möôi chín laø Ñöùc Phaät töï giöõ vöõng khoâng caàn dìu ñôõ, thaân khoâng nghieâng ñoäng, cuõng khoâng xieâu ngaõ. Baûy möôi laø uy ñöùc cuûa Phaät vang doäi raát xa, keû aùc taâm thaáy thì vui, keû sôï haõi thaáy thì an. Baûy möôi moát laø aâm thanh cuûa Phaät chaúng cao, chaúng thaáp, tuøy theo yù muoán cuûa chuùng sinh maø thuyeát phaùp cho hoï hoøa hôïp vui veû. Baûy möôi hai laø Ñöùc Phaät tuøy theo yù thích cuûa höõu tình, vì chuùng thuyeát phaùp cho thích hôïp. Baûy möôi ba laø chö Phaät ñeàu ñoàng moät thöù tieáng, dieãn noùi chaùnh phaùp tuøy theo caùc loaøi höõu tình, laøm cho hoï ñöôïc hieåu bieát. Baûy möôi boán laø chö Phaät thuyeát phaùp ñeàu theo thöù lôùp, ñeàu coù nhaân duyeân, lôøi noùi toát ñeïp. Baûy möôi laêm laø Ñöùc Phaät xem caùc loaøi höõu tình ñeàu bình ñaúng, khen thieän, cheâ aùc nhöng khoâng thöông gheùt. Baûy möôi saùu laø Ñöùc Phaät tröôùc quaùn saùt roài sau môùi laøm, ñaày ñuû moâ phaïm, laøm cho moïi ngöôøi hieåu bieát moät caùch thanh tònh, hoaøn haûo. Baûy möôi baûy laø töôùng toát cuûa Phaät, taát caû loaøi höõu tình khoâng theå thaáy heát. Baûy möôi taùm laø xöông ñænh cuûa Phaät cöùng chaéc, troøn ñaày. Baûy möôi chín laø dung nhan cuûa Phaät treû maõi khoâng giaø, thöôøng töôi ñeïp. Taùm möôi laø loøng baøn tay, baøn chaân vaø tröôùc ngöïc cuûa Phaät ñeàu coù ñöùc töôùng caùt töôøng, xoaùy troøn quanh gioáng nhö theâu veõ, maøu hoàng ñoû. Ñoù laø taùm möôi veû ñeïp. Naøy Thieän Hieän, Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc thaønh töïu caùc

töôùng, haûo nhö vaäy neân aùnh saùng nôi thaân töï nhieân chieáu khaép theá giôùi ba laàn ngaøn, bao truøm taát caû. Khi Ta khôûi taâm lieàn soi chieáu khaép voâ löôïng, voâ bieân theá giôùi. Nhöng vì thöông xoùt caùc höõu tình neân thaâu aùnh saùng, chæ chieáu soi moãi phöông moät taàm. Vì neáu khi aùnh saùng nôi thaân chieáu saùng thì che laáp caùc caùnh saùng cuûa maët trôøi, maët traêng, caùc loaøi höõu tình khoâng theå bieát ñöôïc ngaøy, ñeâm, thaùng, naêm, ngaøy, giôø ñeå laøm vieäc, neân laøm vieäc gì cuõng khoâng thaønh töïu. AÂm thanh chö Phaät vang khaép theá giôùi ba laàn ngaøn. Neáu khi coù taùc yù lieàn vang voïng ñeán voâ löôïng, voâ bieân, voâ soá theá giôùi. Nhöng vì söï lôïi ích cho caùc höõu tình neân aâm thanh tuøy theo söùc nghe cuûa chuùng sinh khoâng theâm, khoâng bôùt. Naøy Thieän Hieän, coâng ñöùc thuø thaéng nhö theá laø do, khi Ta coøn ôû ñòa Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñaõ thaønh töïu neân nay töôùng haûo vieân maõn, trang nghieâm, taát caû höõu tình thaáy ñeàu vui möøng, ñeàu ñöôïc caùc söï lôïi ích roäng lôùn. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa neân duøng hai phaùp Boá thí laø taøi saûn vaø giaùo phaùp ñeå nhieáp hoùa caùc höõu tình. Ñaây laø phaùp hy höõu ñaëc bieät. Naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt duøng vieäc AÙi ngöõ nhieáp hoùa caùc höõu tình laø theá naøo? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa duøng tieáng dòu daøng vì caùc höõu tình tröôùc noùi Boá thí ba-la-maät-ña, keá ñeán noùi veà Tònh giôùi ba-la-maät-ña... Nhö vaäy cho ñeán cuoái cuøng laø noùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñeå laøm phöông tieän nhieáp hoùa. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt duøng aâm thanh dòu daøng noùi veà saùu phaùp Ba-la-maät-ña ñeå nhieáp hoùa caùc höõu tình. Vì sao? Vì saùu phaùp Ba-la-maät-ña naøy coù theå bao truøm taát caû caùc phaùp laønh. Naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt duøng vieäc Lôïi haønh nhieáp hoùa caùc höõu tình laø theá naøo? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, luoân luoân duøng moïi phöông tieän khuyeân baûo caùc höõu tình sieâng naêng tu haønh Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña vaø caùc phaùp laønh vi dieäu khaùc, thöôøng khoâng nhaøm chaùn. Naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt duøng vieäc Ñoàng söï nhieáp hoùa caùc höõu tình laø nhö theá naøo? Nghóa laø Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, duøng thaàn thoâng thuø thaéng vaø söùc ñaïi nguyeän hieän ôû

trong ñòa nguïc, baøng sinh, ngaï quyû, coõi trôøi, ngöôøi, cuøng laøm vieäc vôùi hoï ñeå laøm phöông tieän nhieáp hoùa, laøm cho hoï ñöôïc lôïi ích. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt neân duøng boán Nhieáp phaùp nhö vaäy laøm phöông tieän thieän xaûo nhieáp hoùa caùc höõu tình, laøm cho hoï ñöôïc lôïi ích, an vui thuø thaéng. Ñaây laø caùc phaùp hy höõu ñaëc bieät. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, Ta duøng Phaät nhaõn xem haèng haø sa soá theá giôùi Phaät khaép möôøi phöông, thaáy coù Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, daïy baûo, trao truyeàn cho caùc Ñaïi Boà-taùt raèng: “Thieän nam, ñeán ñaây! OÂng phaûi sieâng naêng tu hoïc ñeå laøm phaùt sinh moân vaên töï Ñaø-la-ni, nghóa laø sieâng hoïc moät chöõ, hai chöõ cho ñeán boán möôi hai chöõ ñeå laøm phaùt sinh moät caùch töï taïi. Laïi neân kheùo hoïc taát caû ngöõ ngoân ñeàu toùm thaâu vaøo moät chöõ, hai chöõ, cho ñeán

boán möôi hai chöõ ñeå laøm phaùt sinh moät caùch töï taïi. Laïi neân kheùo hoïc moät chöõ coù theå goàm thaâu caû boán möôi hai chöõ, hoïc boán möôi hai chöõ toùm thaâu vaøo moät chöõ ñeå laøm phaùt sinh moät caùch töï taïi.” Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt ñeàu phaûi kheùo hoïc boán möôi hai chöõ thaâu vaøo moät chöõ, moät chöõ cuõng bao truøm caû boán möôi hai chöõ. Hoïc nhö theá roài, ñoái vôùi caùc moân chöõ ñeàu ñöôïc thieän xaûo. Ñoái vôùi vieäc laøm phaùt sinh caùc moân chöõ ñöôïc töï ñöôïc thieän xaûo roài, laïi ñoái vôùi moân khoâng chöõ laøm phaùt sinh moät caùch thieän xaûo, nhö caùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñoái vôùi phaùp thieän xaûo, ñoái vôùi chöõ thieän xaûo. Vì ñoái vôùi caùc phaùp, caùc chöõ thieän xaûo neân ñoái vôùi khoâng chöõ cuõng ñöôïc thieän xaûo. Do thieän xaûo neân coù theå vì loaøi höõu tình, noùi phaùp coù chöõ noùi phaùp khoâng chöõ. Vì phaùp khoâng chöõ noùi phaùp coù chöõ. Vì sao? Vì lìa chöõ, khoâng chöõ thì khoâng coù Phaät phaùp, nhöng vöôït khoûi caùc chöõ thì goïi laø chaân Phaät phaùp. Vì sao? Vì taát caû phaùp höõu tình ñeàu laø phaùp khoâng roát raùo, phaùp khoâng giôùi haïn. Baáy giôø Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp vaø caùc höõu tình ñeàu laø phaùp khoâng roát raùo, phaùp khoâng khoâng giôùi haïn, neân vöôït caùc chöõ aáy thì töï taùnh cuûa taát caû phaùp vaø caùc höõu tình roát raùo chaúng theå naém baét ñöôïc, nhö vaäy thì chuùng Ñaïi Boà-taùt laøm sao tu haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña cho ñeán Boá thí ba-la-maät-ña? Hoaëc tu haønh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc? Hoaëc tu haønh ba möôi baûy phaùp phaàn

Boà-ñeà? Hoaëc tu haønh Tam-ma-ñòa Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän? Hoaëc an truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh? Hoaëc an truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn? Hoaëc an truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo? Hoaëc tu haønh taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù? Hoaëc tu haønh baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân? Hoaëc tu haønh taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa? Hoaëc tu haønh naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng? Hoaëc tu haønh möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng? Hoaëc tu haønh ñaïi Töø, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû? Hoaëc tu haønh phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû? Hoaëc tu haønh trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng? Hoaëc tu haønh ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp? Ñaïi Boà-taùt laøm sao ngay trong ñôøi naøy haønh saùu phaùp ñaït ñeán bôø giaùc vaø caùc thaàn thoâng, vì caùc höõu tình giaûng thuyeát chaùnh phaùp? Baïch Theá Toân, taát caû höõu tình chaúng theå naém baét ñöôïc, söï bieåu hieän cuûa höõu tình cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Vì taát caû höõu tình chaúng theå naém baét ñöôïc neân saéc cho ñeán thöùc cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn xöù cho ñeán yù xöù cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc xöù cho ñeán phaùp xöù cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cuõng

chaúng theå naém baét ñöôïc. Ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc phaùp do duyeân sinh ra cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Voâ minh cho ñeán laõo töû cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Saùu phaùp Ba-la-maät-ña cho ñeán taùm möôi veû ñeïp cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö vaäy, baïch Theá Toân, trong chaúng theå naém baét ñöôïc khoâng coù caùc höõu tình vaø söï bieåu hieän cuûa hoï, cuõng khoâng coù caùc saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc vaø söï bieåu hieän cuûa chuùng; cho ñeán cuõng khoâng coù taùm möôi veû ñeïp vaø söï bieåu hieän cuûa chuùng. Taát caû phaùp höõu tình vaø söï bieåu hieän cuûa chuùng ñaõ chaúng theå naém baét ñöôïc, ñeàu khoâng sôû höõu thì Ñaïi Boà-taùt laøm sao khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa vì

caùc höõu tình maø giaûng thuyeát caùc phaùp? Khoâng coù chuùng Ñaïi Boà-taùt töï an truï phaùp baát chaùnh, vì caùc höõu tình noùi phaùp baát chaùnh, khuyeân caùc höõu tình truï phaùp baát chaùnh, ñem phaùp ñieân ñaûo an laäp höõu tình. Vì sao? Vì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña Boà-ñeà coøn khoâng chöùng ñaéc, huoáng laø chöùng ñaéc phaùp phaàn Boà-ñeà! Boà-taùt coøn khoâng chöùng ñaéc, huoáng laø chöùng ñaéc phaùp Boà-taùt! Nhö vaäy laøm sao tu ñaïo Boà-ñeà, vì caùc höõu tình maø giaûng thuyeát chaùnh phaùp? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng noùi! Taát caû höõu tình vaø söï bieåu hieän cuûa hoï, cuõng nhö taát caû phaùp vaø söï bieåu hieän cuûa chuùng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Vì chaúng theå naém baét ñöôïc neân ñeàu khoâng sôû höõu, vì khoâng sôû höõu neân bieát phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh töï taùnh ñeàu khoâng; neân bieát chaân nhö laø khoâng cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn cuõng khoâng; neân bieát Thaùnh ñeá khoå laø khoâng cho ñeán Thaùnh ñeá ñaïo cuõng khoâng; neân bieát saéc uaån laø khoâng cho ñeán thöùc uaån cuõng khoâng; neân bieát nhaõn xöù laø khoâng cho ñeán yù xöù cuõng khoâng; neân bieát saéc xöù laø khoâng cho ñeán phaùp xöù cuõng khoâng; neân bieát nhaõn giôùi laø khoâng cho ñeán yù giôùi cuõng khoâng; neân bieát saéc giôùi laø khoâng cho ñeán phaùp giôùi cuõng khoâng; neân bieát laø nhaõn thöùc giôùi khoâng cho ñeán yù thöùc giôùi cuõng khoâng; neân bieát nhaõn xuùc laø khoâng cho ñeán yù xuùc cuõng khoâng; neân bieát caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra laø khoâng cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra cuõng khoâng; neân bieát ñòa giôùi laø khoâng cho ñeán thöùc giôùi cuõng khoâng; neân bieát nhaân duyeân laø khoâng cho ñeán taêng thöôïng duyeân cuõng khoâng; neân bieát caùc phaùp do duyeân sinh ra ñeàu laø khoâng; neân bieát voâ minh khoâng, cho ñeán laõo töû cuõng khoâng; neân bieát ngaõ laø khoâng cho ñeán caùi thaáy cuõng khoâng; neân bieát Boá thí ba-la-maät-ña laø khoâng cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña cuõng khoâng; neân bieát boán Tónh löï laø khoâng, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc cuõng khoâng; neân bieát boán Nieäm truï laø khoâng cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo cuõng khoâng; neân bieát phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng laø khoâng, phaùp moân giaûi thoaùt Voâ töôùng, Voâ nguyeän cuõng khoâng; neân bieát taùm moân giaûi thoaùt laø khoâng cho ñeán möôøi Bieán xöù cuõng

khoâng; neân bieát baäc Tònh quaùn laø khoâng cho ñeán baäc Nhö Lai cuõng khoâng; neân bieát baäc Cöïc hyû laø khoâng cho ñeán baäc Phaùp vaân

cuõng khoâng; neân bieát taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni laø khoâng, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa cuõng khoâng; neân bieát naêm loaïi maét laø khoâng, saùu pheùp thaàn thoâng cuõng khoâng; neân bieát möôøi löïc cuûa Nhö Lai laø khoâng, cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng cuõng khoâng; neân bieát ñaïi Töø khoâng, ñaïi Bi, ñaïi Hyû, ñaïi Xaû cuõng khoâng; neân bieát ba möôi hai töôùng Ñaïi só laø khoâng, taùm möôi veû ñeïp cuõng khoâng; neân bieát phaùp khoâng queân maát laø khoâng, taùnh luoân luoân xaû cuõng khoâng; neân bieát trí Nhaát thieát laø khoâng, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng cuõng khoâng; neân bieát quaû Döï löu laø khoâng, cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà cuõng khoâng; neân bieát taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt laø khoâng, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät cuõng khoâng; neân bieát laøm nghieâm tònh coõi Phaät laø khoâng, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình cuõng khoâng. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, thaáy taát caû phaùp khoâng coù phaùp naøo laø ñeàu chaúng khoâng, roài môùi vì caùc höõu tình maø giaûng thuyeát caùc phaùp laøm cho xa lìa söï ñieân ñaûo. Maëc duø vì höõu tình maø giaûng thuyeát caùc phaùp nhöng ñoái vôùi höõu tình vaø taát caû phaùp ñeàu voâ sôû ñaéc, ñoái vôùi caùc töôùng khoâng chaúng theâm chaúng bôùt, khoâng laáy, khoâng boû. Do nhaân duyeân naøy, tuy noùi caùc phaùp nhöng khoâng coù choã ñeå noùi. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt aáy ñoái vôùi taát caû phaùp, khi quaùn nhö theá chöùng ñaéc trí voâ chöôùng. Do chöùng ñaéc trí naøy neân chaúng laøm hö hoaïi caùc phaùp, khoâng coøn phaân bieät, vì caùc höõu tình maø nhö thaät giaûng thuyeát, laøm cho chuùng lìa voïng töôûng ñieân ñaûo chaáp tröôùc, tuøy theo caên cô ñaït ñeán quaû Ba thöøa. Nhö coù Nhö Lai hoùa laøm moät vò Phaät. Vò Phaät naøy coù theå hoùa laøm voâ löôïng moät öùc höõu tình. Khi aáy vò hoùa Phaät kia coù theå daïy cho chuùng ñaõ hoùa ra aáy, hoaëc laøm cho chuùng tu haønh Boá thí, Tònh giôùi, An nhaãn, Tinh taán, Tónh löï, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng cho ñeán laøm cho tu haønh trí Nhaát thieát töôùng, hoaëc laøm cho chöùng ñaéc quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà, hoaëc laøm cho an truù taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt, hoaëc laøm cho chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. YÙ oâng nghó sao? Khi aáy vò hoùa Phaät vaø chuùng höõu tình ñöôïc hoùa ra, thì ñoái vôùi caùc phaùp coù söï phaân bieät vaø phaù hoaïi khoâng? Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng coù. Caùc söï bieán hoùa ñoái vôùi taát caû phaùp

khoâng coù phaân bieät. Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, do nhaân duyeân naøy neân bieát chuùng Ñaïi Boà- taùt cuõng laïi nhö vaäy haønh, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, vì caùc höõu tình öùng cô thuyeát phaùp, tuy chaúng phaân bieät, chaúng phaù hoaïi phaùp töôùng nhöng coù theå nhö thaät an laäp höõu tình, laøm cho hoï an truï vaøo choã neân truï. Tuy ñoái vôùi höõu tình vaø taát caû phaùp ñeàu khoâng sôû ñaéc nhöng laøm cho höõu tình giaûi thoaùt voïng töôûng ñieân ñaûo, chaáp tröôùc, duøng khoâng buoäc, khoâng môû laøm phöông tieän. Vì sao? Vì baûn taùnh cuûa saéc cho ñeán thöùc khoâng buoäc, khoâng môû. Neáu baûn taùnh cuûa phaùp khoâng

buoäc, khoâng môû thì phaùp naøy chaúng phaûi saéc cho ñeán chaúng phaûi thöùc. Vì sao? Vì saéc cho ñeán thöùc ñeàu hoaøn toaøn thanh tònh, noùi roäng cho ñeán baûn taùnh cuûa caùc phaùp höõu vi vaø phaùp voâ vi khoâng buoäc, khoâng môû. Neáu baûn taùnh cuûa phaùp khoâng buoäc, khoâng môû, thì phaùp aáy chaúng höõu vi, chaúng voâ vi. Vì sao? Vì höõu vi cho ñeán voâ vi ñeàu hoaøn toaøn thanh tònh. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, tuy vì höõu tình tuyeân noùi caùc phaùp nhöng ñoái vôùi taùnh höõu tình vaø caùc phaùp, hoaøn toaøn voâ sôû ñaéc. Vì sao? Vì caùc höõu tình vaø taát caû phaùp ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Laïi nöõa Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, duøng khoâng choã truï laøm phöông tieän truï trong caùi voâ sôû ñaéc cuûa taát caû phaùp. Nghóa laø duøng khoâng choã truï maø laøm phöông tieän truï trong caùi khoâng cuûa uaån saéc, duøng khoâng choã truï maø laøm phöông tieän truï trong caùi khoâng cuûa caùc uaån thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån; noùi roäng cho ñeán duøng khoâng choã truï maø laøm phöông tieän, truï trong caùi khoâng cuûa phaùp höõu vi, duøng khoâng choã truï maø laøm phöông tieän truï trong caùi khoâng cuûa phaùp voâ vi. Thieän Hieän neân bieát, saéc uaån khoâng choã truï; thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån cuõng khoâng choã truï. Caùi khoâng cuûa saéc uaån khoâng choã truï; caùi khoâng cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån cuõng khoâng choã truï... Tuaàn töï cho ñeán phaùp höõu vi khoâng choã truï, phaùp voâ vi cuõng khoâng choã truï. Caùi khoâng cuûa phaùp höõu vi khoâng choã truï, caùi khoâng cuûa phaùp voâ vi cuõng khoâng choã truï. Vì sao? Vì caùc phaùp vaø caùi khoâng cuûa caùc phaùp nhö theá ñeàu khoâng töï taùnh, ñeàu chaúng theå naém

baét ñöôïc, chaúng phaûi phaùp khoâng töï taùnh chaúng theå naém baét ñöôïc maø laïi coù choã truï. Thieän Hieän neân bieát, chaúng phaûi phaùp khoâng taùnh truï phaùp khoâng taùnh. Chaúng phaûi phaùp coù taùnh, truï phaùp coù taùnh. Chaúng phaûi phaùp khoâng taùnh, truï phaùp coù taùnh. Chaúng phaûi phaùp coù taùnh, truï phaùp khoâng taùnh. Chaúng phaûi phaùp töï taùnh, truï phaùp töï taùnh. Chaúng phaûi phaùp tha taùnh, truï phaùp tha taùnh. Chaúng phaûi phaùp töï taùnh, truï phaùp tha taùnh. Chaúng phaûi phaùp tha taùnh, truï phaùp töï taùnh. Vì sao? Vì taát caû phaùp ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc; phaùp chaúng theå naém baét ñöôïc, thì truï vaøo ñaâu? Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa, duøng caùc phaùp khoâng naøy tu taäp tröø boû caùc phaùp, cuõng coù theå nhö thaät giaûng thuyeát, khai thò cho höõu tình. Thieän Hieän neân bieát, neáu Ñaïi Boà-taùt coù theå haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa nhö theá thì ñoái vôùi chö Phaät, Boà-taùt, Ñoäc giaùc, Thanh vaên, caùc chuùng Hieàn thaùnh ñeàu khoâng toäi loãi. Vì sao? Vì chö Phaät, Boà-taùt, Ñoäc giaùc, Thanh vaên ñoái vôùi phaùp taùnh naøy ñeàu coù theå tuøy thuaän giaùc ngoä, ñaõ tuøy thuaän giaùc ngoä roài neân vì caùc höõu tình maø tuøy thuaän giaûng thuyeát. Tuy vì höõu tình giaûng thuyeát caùc phaùp nhöng ñoái vôùi phaùp taùnh khoâng chuyeån ñoåi, khoâng vöôït qua. Vì sao? Vì thaät taùnh caùc phaùp töùc laø phaùp giôùi, chaân nhö, thaät teá; phaùp giôùi, chaân nhö, thaät teá nhö theá ñeàu khoâng theå chuyeån ñoåi,

cuõng khoâng theå vöôït qua. Vì sao? Vì phaùp giôùi, chaân nhö, thaät teá nhö theá ñeàu khoâng coù töï taùnh, ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, vì chaúng phaûi laø chaúng theå naém baét ñöôïc neân coù chuyeån ñoåi vöôït qua. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu chaân phaùp giôùi, chaân nhö, thaät teá khoâng chuyeån ñoåi vöôït qua thì saéc uaån cho ñeán höõu vi, voâ vi cuøng chaân phaùp giôùi, chaân nhö, thaät teá coù khaùc nhau khoâng? Phaät daïy: –Khoâng khaùc. Bôûi vì saéc uaån cho ñeán höõu vi, voâ vi chaúng khaùc phaùp giôùi, chaân nhö, thaät teá. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu saéc cho ñeán phaùp höõu vi, voâ vi ñeàu chaúng khaùc phaùp giôùi, chaân nhö, thaät teá thì vì sao Theá Toân laäp ra nghieäp

ñen ñöa ñeán quaû baùo xaáu, ñoù laø ñòa nguïc, baøng sinh, ngaï quyû? Laäp ra nghieäp traéng ñöa ñeán quaû baùo toát, ñoù laø coõi ngöôøi, coõi trôøi? Laäp ra nghieäp ñen traéng ñöa ñeán quaû baùo ñen traéng, ñoù laø moät phaàn baøng sinh, ngaï quyû vaø moät phaàn ngöôøi? Laäp ra nghieäp khoâng ñen khoâng traéng ñöa ñeán quaû baùo khoâng xaáu khoâng toát, ñoù laø quaû Döï löu cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät? Phaät daïy: –Naøy Thieän Hieän, Ta nöông vaøo theá tuïc maø ñaët ra nhaân quaû khaùc nhau nhö theá, chaúng nöông vaøo thaéng nghóa, vì Thaéng nghóa ñeá chaúng theå noùi coù nhaân quaû khaùc nhau. Vì sao? Vì trong Thaéng nghóa ñeá, caùc phaùp taùnh töông chaúng theå phaân bieät, khoâng thuyeát, khoâng chæ baøy, thì laøm sao coù ñöôïc nhaân quaû khaùc nhau. Thieän Hieän neân bieát, trong Thaéng nghóa ñeá, töø saéc uaån cho ñeán höõu vi, voâ vi khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh vì ñoù laø khoâng, roát raùo ñeán choã khoâng khoâng bieân giôùi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.